Beste leden van de gemeenteraad,

Voor u ligt een informatiebrief behorend bij de Jaarrapportage 2021. Deze brief kunt u beschouwen als een addendum op de jaarstukken. We nemen u allereerst mee in de uitgangspunten van het vigerend beleid en de reikwijdte van het sociaal domein. In het tweede deel van deze informatiebrief krijgt u op de thema's re-integratie (Participatiewet), Jeugd en Wmo verdere achtergrondinformatie over de onderwerpen zoals opgenomen in de jaarstukken 2021. U treft een verdieping aan op de praktijk in de gemeente Rheden op deze drie thema's . Vervolgens gaan we in op belangrijke maatregelen die zijn ingevoerd in 2021 en welke resultaten hiervan al zichtbaar zijn. Tot slot geven wij u inzicht in de momenten van communicatie en informatie richting uw raad aangaande het sociaal domein.

Visie op het sociaal domein
In het sociaal domein in Rheden staan de uitgangspunten van de visie "VAN ZELFREDZAAMHEID NAAR SAMENREDZAAMHEID," centraal. In basis gaat de visie ervan uit dat de meeste mensen in Rheden zelfstandig kunnen deelnemen aan de samenleving, maar dat dit niet voor iedereen geldt. Meedoen naar vermogen is het uitgangspunt. Soms is daar ondersteuning of zorg voor nodig die erop gericht is dat inwoners in staat zijn naar eigen vermogen deel te nemen aan de Rhedense samenleving. De ondersteuning wordt vormgegeven vanuit de principes van het Rhedens Model: Inzet van ondersteuning is erop gericht dat inwoners zoveel mogelijk zelf de regie op hun eigen leven (kunnen) behouden. Centraal staat daarbij het aansluiten bij de individuele context van de inwoner. Bij de inzet van de ondersteuning staat de eigen kracht van mensen en het (beter) benutten van hun sociale netwerk of –omgeving centraal. Het gaat om het stimuleren van veerkracht, het bevorderen van sociaal functioneren en burgers helpen vertrouwen te krijgen om zichzelf en elkaar te helpen. Indien nodig wordt aanvullend geïndiceerde professionele ondersteuning geboden. Zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig, waarbij de geïndiceerde professionele ondersteuning altijd aanvullend is op de ondersteuning vanuit de gemeenschap.

Wat is het sociaal domein?
Onder de term 'sociaal domein' verstaan we alle inspanningen die wij als gemeente verrichten rond werk, participatie, sport, cultuur en zelfredzaamheid, zorg en jeugd, op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo),
de Participatiewet, Jeugdwet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. In Rheden hanteren we de ruime definitie, zoals handhaving bij leerplicht, het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten, passend onderwijs, leerlingenvervoer, de reguliere en bijzondere bijstand en (jeugd)gezondheidzorg. In deze brief richten we ons met name op de gedecentraliseerde taken van de gemeente vanuit de Participatiewet, Jeugdwet en de Wmo 2015. Sinds 1 januari 2015 heeft het Rijk de verantwoordelijkheid voor de uitvoering en de bekostiging van deze drietal sociale opgaven belegd bij gemeenten. Hiermee was een buitengewoon omvangrijke transitie een feit. Dankzij de decentralisaties kunnen gemeenten een samenhangend en integraal beleid voeren bij de zorg en ondersteuning aan kwetsbare inwoners. Immers, de doelgroepen komen deels overeen. Denk aan de samenhang tussen jeugdzorg en de Participatiewet: het naar werk begeleiden van jongeren die daar ondersteuning bij nodig hebben. Ook is er veel samenhang tussen Jeugdwet en de Wmo. Bij participatie of zelfredzaamheid richt de Wmo zich bij problemen bij opgroeien en opvoeden op zowel ouders als jeugdigen. De decentralisatie heeft gemeenten dus in staat gesteld om een samenhangend en integraal beleid te ontwikkelen en uit te voeren bij de zorg en ondersteuning aan inwoners in een kwetsbare positie.

Om dit waar te maken in de praktijk was een transitie niet voldoende. Veelal waren geïndiceerde zorg en ondersteuning het uitgangspunt en was er sprake van stapeling van zorg en ondersteuning. De sociale visie kwam in de praktijk bij de 3-D taken niet uit de

verf. Dit zagen we ook terug in de stijging van de 3D-uitgaven die een grote druk legde op de gemeentelijke financiën. De kosten op het gebied van met name de Jeugdwet en de Wmo bleven tot 2021 stijgen.

In 2020 zijn wij gestart met het treffen van maatregelen om de inwoner meer centraal te stellen en juist de veerkracht en zelfredzaamheid van inwoners te versterken. Niet langer denken in beperkingen, maar in talenten en mogelijkheden. Een nadruk op het voorkomen of uitstellen van zwaardere zorg en ondersteuning door te investeren in preventie en lichte vormen van ondersteuning dichtbij huis. En meer gericht op duurzame oplossingen.

De investering in preventie en licht vormen van ondersteuning dichtbij huis is kracht bij gezet door de opdracht Sociale Basis die sinds 1 januari 2021 is ingezet en gaat over het hele sociale domein. Naast een stevige sociale basis is er voor de Jeugd ingezet op effectieve zorg en ondersteuning en normalisatie. We zien dat deze insteek zijn vruchten begint af te werpen. Het aanbod in de sociale basis groeit, de lopende indicaties en uitgaven voor maatwerkvoorzieningen Jeugd zijn afgenomen. Ook zien we positieve resultaten bij de invoering van nieuwe instrumenten zoals de "doorbraakmethode" in het kader van Kind Centraal en de "Ondersteuner Jeugd & Gezin" (OJG-GGZ). De uitgaven voor maatwerkvoorzieningen Wmo en Jeugdzorg komen meer in balans en sluiten aan bij de wensen van de inwoners. We zijn er daarnaast in geslaagd om aanzienlijk extra middelen te verwerven. Onder andere voor de Jeugdzorg (extra rijksmiddelen meerjarig, maar afbouwend) en voor re-integratie (ESF-subsidie).

Wat is de sociale basis?
De sociale basis (o.a. de dorpshuizen, cultuur- en sportverenigingen, vrijwilligers, buurtnetwerken) is het cement van de samenleving; de basis waarop mensen met elkaar een gemeenschap vormen. Het gaat dan om alle verbanden die er tussen inwoners, vrijwilligers, professionals en overheid bestaan. Binnen dit netwerk worden veel goede inwonersinitiatieven ontplooid. Inwoners werken samen met informele en formele organisaties aan een vitale samenleving. Zo ontstaan passende en vernieuwende vormen van lichte ondersteuning in de directe omgeving. Al deze initiatieven zorgen ervoor dat inwoners van Rheden én Rozendaal de ondersteuning krijgen die nodig is, zodat iedereen kan meedoen, meetelt en van betekenis is.
Met een bevolking die steeds ouder wordt en met een relatief laag geboortecijfer, is er op termijn meer behoefte aan ondersteuning en zorg maar zijn er minder mensen om ondersteuning en zorg te bieden. Zowel vanuit het (sociale) netwerk van mensen – zoals mantelzorgers en vrijwilligers – als op de arbeidsmarkt. Daarmee wordt een sterke sociale basis en het omzien naar elkaar nog belangrijker dan voorheen.

Wat is de opdracht sociale basis van Incluzio Rheden?
De opdracht van Incluzio Rheden is om de sociale basis te versterken, te verbinden en uit te breiden. Zodat zo veel mogelijk ondersteuning zo dichtbij mogelijk, collectief en laagdrempelig kan worden geboden. Zowel ondersteunen van initiatieven (samenredzaamheid) als aan inwoners met een ondersteuningsvraag (zelfredzaamheid). De opdracht is gericht op het professionele, formele gedeelte van de sociale basis. Incluzio Rheden heeft in eerste instantie een ondersteunende, coördinerende en aanjagende rol. De professionals zetten hun expertise in om de bestaande initiatieven en netwerken te versterken waardoor inwoners en vrijwilligers zich gesteund voelen in hun rol. En wanneer nodig zetten ze zelf initiatieven op (in samenwerking met andere partners) zoals bijvoorbeeld steunouders, meideninloop of creatieve workshops en welzijn op recept in samenwerking met de huisartsen of geven indien nodig 1 op 1 begeleiding. Speerpunten op dit moment zijn de verbinding en versterking van de sociale basis op het gebied van sport/spel en cultuur.

Achtergrondinformatie op de thema's uit de jaarstukken 2021

Thema Werk en re-integratie

Achtergrondinformatie Participatiewet

Sinds 1 januari 2015 geldt de Participatiewet. Dit in het kader van de drie decentralisaties. De wet vervangt het voorgaande stelsel van Wet werk en bijstand (WWB), Wet sociale werkvoorziening (WsV) en Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong).

Het uitgangspunt van de Participatiewet is dat iedereen naar vermogen deelneemt (participeert) aan de samenleving en zoveel mogelijk in het eigen onderhoud voorziet. De wet valt grofweg gesproken uiteen in twee delen/doelen:
Het eerste deel is er op gericht om zoveel mogelijk mensen met arbeidsvermogen toe te leiden naar betaald werk of te ondersteunen bij het werk. Het hoogste doel hierbij is betaald werk maar als dit niet mogelijk is kan het ook gaan om vrijwilligerswerk of sociale activering.
Het tweede doel van de Participatiewet is gericht op inkomensvoorziening voor mensen die niet in staat zijn om in hun eigen levensonderhoud te voorzien. De Participatiewet geeft een (aanvulling op het) inkomen tot het toepasselijke "sociaal minimum". Er bestaat alleen recht op een bijstandsuitkering voor zover er geen andere, voorliggende, wettelijke regeling is. De bijstand wordt gezien als een vangnetuitkering.

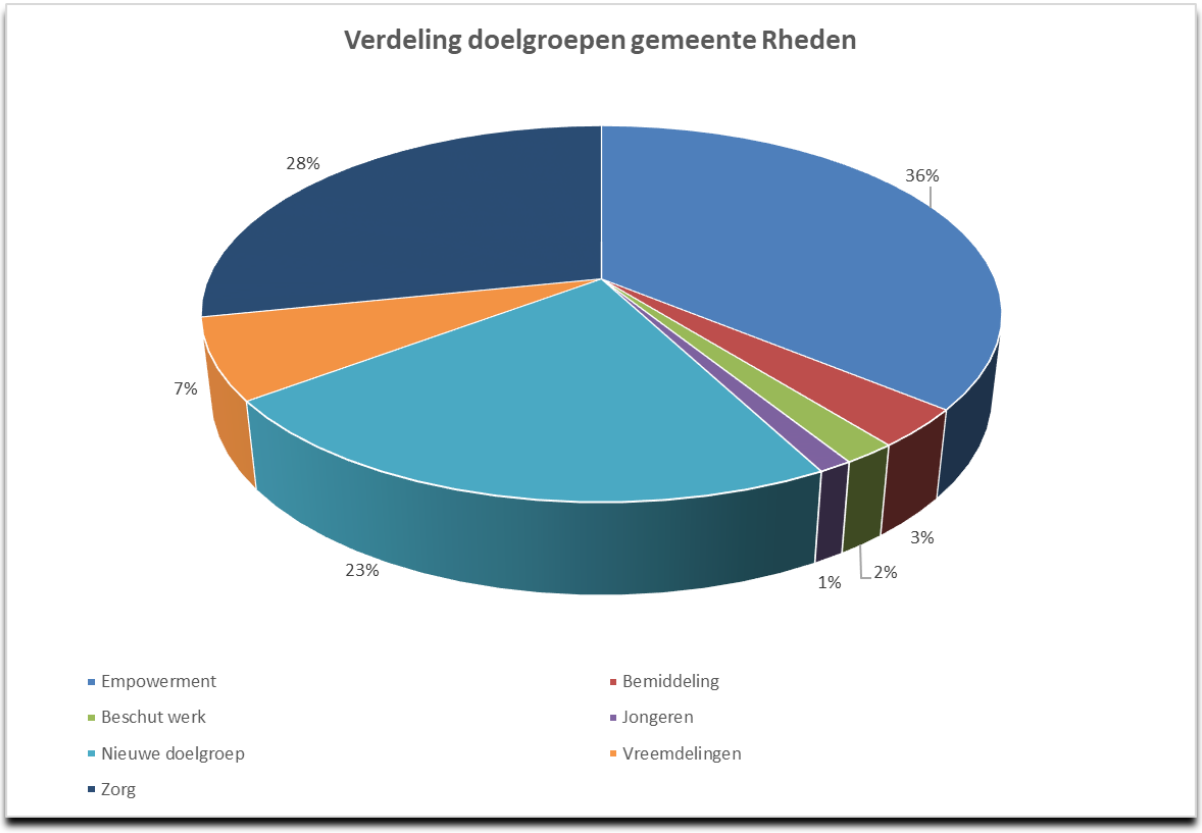
De praktijk in Rheden

In 2021 waren er in de gemeente Rheden gemiddeld 923 inwoners met een bijstandsuitkering. De invloed van corona op de werkgelegenheid en daarmee op de ontwikkeling van de groep mensen met een bijstandsuitkering door het jaar heen is duidelijk zichtbaar. Aanvankelijk steeg het aantal uitkeringen in 2021 tot 970 waarna vanaf april de dalende trend inzette. Door een actieve inzet van arbeidsmarkt-instrumenten en trajectbegeleiding (waaronder arbeidsfit-trajecten) kwam het aantal verstrekte uitkeringen aan het eind van het jaar op 923 uit en daarmee op hetzelfde niveau als vóór corona.

Meedoen in een baan betekent veel voor inwoners. Financiële zelfstandigheid, sociale contacten, een dagstructuur en meer welbevinden. Dit geldt ook voor mensen die (nog) niet aan het arbeidsproces kunnen deelnemen. Ook voor hen moet het mogelijk zijn naar vermogen mee te kunnen doen. Vandaar dat er vanuit de gemeente Rheden niet alleen in wordt gezet op de doelgroep die direct bemiddelbaar zijn naar werk. Er worden ook voorbereidingen getroffen door het college om de bestaande sociale activering beschikbaar te maken voor de steeds grotere groep inwoners die weinig kans hebben op betaald werk en volledige uitstroom. In onderstaande taartdiagram is te zien dat slechts 3% van de inwoners met een uitkering vanuit de gemeente onder de categorie "direct bemiddelbaar" valt.

Op het moment dat een inwoner een uitkering ontvangt stelt een werkconsulent met de inwoner een persoonlijk loopbaantraject op. Een sollicitatietraining of computercursus kan onderdeel uitmaken van dit traject. Jongeren tot 27 jaar worden begeleid door jongerencoaches naar werk of studie.

Een groot deel van de inwoners met een uitkering vanuit de Participatiewet heeft een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt en daardoor moeite met het vinden van (nieuw) werk (de doelgroep "empowerment"). Met deze inwoners wordt een re-integratietraject opgesteld om bijvoorbeeld werkervaring op te doen of werknemersvaardigheden te verwerven.
Voor de doelgroep "zorg" is de aandacht voornamelijk gericht op sociale activering. Voor hen kan ook het Wmo-product Activerend Werk een passend traject zijn.

Naast bovenstaande doelgroepen zijn wij als gemeente ook verantwoordelijk voor 214 inwoners die vallen onder de (voormalige) Wet Sociale Werkvoorziening. Onze partner Scalabor biedt hen passende werkzaamheden en begeleiding aan.

Belangrijke maatregelen in 2021

1. Jongerencoaches

De jongerencoaches hebben 50 jongeren naar werk, scholing of passende hulpverlening geleid. De inzet zorgt ook voor een daling van de instroom van jongeren en een kortere duur van uitkeringsbehoefte. De jongerencoaches bereiken ook jongeren die niet in de bijstand zitten waardoor zij een belangrijke preventieve functie hebben.

2. Arbeidsmarktregio Gelderland-Midden

In 2021 is sterk ingezet op intensieve samenwerking in de arbeidsmarktregio Gelderland-Midden. De gemeente Rheden maakt deel uit van de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland. In een arbeidsmarktregio werken publieke partijen als gemeenten, UWV en onderwijs samen met private partijen aan een goede werking van de arbeidsmarkt. In Nederland zijn 35 arbeidsmarktregio's, waaronder de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland. In de arbeidsregio is in 2021 gefocust op onder andere het Regionaal Mobiliteitsteam om in te spelen op de veranderende arbeidsmarkt als gevolg van corona, de opgave Perspectief op Werk (PoW) en het ontwikkelen van een gezamenlijk strategisch beeld voor toekomstige samenwerking in de arbeidsmarktregio.

3. Inzet op inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.

Door inzet van een deel van de coronamiddelen van het Rijk is er ruimte ontstaan om, naast een intensieve inzet gericht op directe bemiddeling van meer kansrijke kandidaten, ook mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden in hun eerste

stappen richting werk of participatie. Dit heeft zowel geleid tot het uitvoeren van vrijwilligerswerk, uitstroom uit de uitkering maar ook tot een verbeterd beeld van de mogelijkheden van inwoners waardoor er effectievere vervolginstrumenten ingezet kunnen worden.
Voor structurele maatregelen voor inwoners met weinig kans op betaald werk zijn in 2021 voorbereidingen gestart voor sociale activering vanuit de sociale basis.

4. Ondersteuning werkgevers
Tot oktober 2021 zijn de TOZO-regeling (tijdelijke ondersteuning zelfstandige ondernemers)-, als de TONK-regeling (tijdelijke regeling noodzakelijke kosten voor huishoudens en ondernemers) uitgevoerd (rijksmiddelen). Van 1 maart 2020 tot 1 oktober 2021 was de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) in werking. Gemeenten hadden als taak de uitvoering van deze regeling en zijn nog belast met toezicht en handhaving op rechtmatig gebruik van de regeling. Deze regelingen dienden ter compensatie van inkomensverlies van Rhedense zelfstandigen/werkgevers door corona.

5. Verwerven middelen van derden
In 2021 is extra inzet gezet op het succesvol verwerven van subsidie uit het Europees Sociaal Fonds (ESF). Deze middelen zetten wij (gedeeltelijk) in voor arbeidsinschakeling en re-integratie. Het genereren van deze middelen was en is een uitgangspunt uit het Transformatieplan 2.0.

Thema welzijn
Achtergrondinformatie Jeugdwet
Gemeenten hebben een brede taak in de Jeugdwet. Zij geven de toegang tot jeugdhulp vorm en zorgen ervoor dat kinderen en ouders goede en toegankelijke jeugdhulp krijgen, door contracten aan te gaan met jeugdhulpaanbieders. Ook zijn gemeenten opdrachtgever voor gecertificeerde instellingen, die jeugdbescherming en jeugdreclassering bieden. Verder nemen gemeenten maatregelen om kindermishandeling aan te pakken.

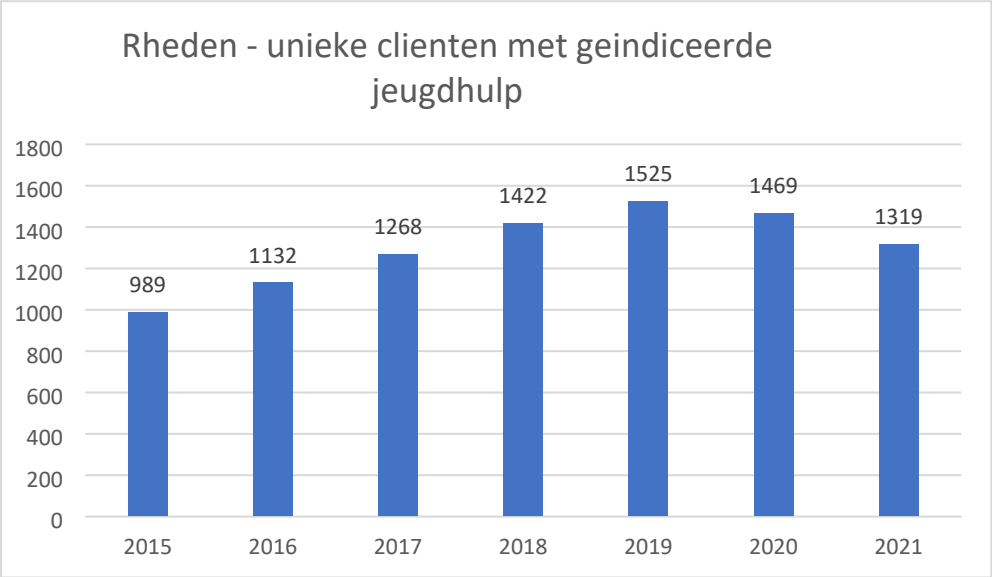
De gemeente Rheden kent al jaren een relatief hoog aantal jongeren met jeugdzorg. Ook de regio kent een bovengemiddeld aantal jeugdigen met jeugdzorg. Ook landelijk zien we een stijging van het aantal jeugdigen met jeugdzorg en daaraan gekoppeld stijgende zorguitgaven. Inmiddels is er op landelijk niveau herkenning voor en is er gestart aan een hervormingsagenda en zijn de extra bezuinigingen op de Jeugdzorg teruggedraaid.

Het beroep op jeugdzorg is de afgelopen decennia sterk gestegen. Volgens de nieuwste CBS-cijfers ontving in 2021 ongeveer 1 op de 7,5 jongeren tot 18 jaar enige vorm van jeugdhulp. Ter vergelijking: in 2015 ontving 1 op de 10 jongeren jeugdhulp en in 1997 bedroeg dit grofweg 1 op de 27. Die toename zit voor een deel in ambulante vormen van hulp, hulp waarvan bovendien de kwaliteit en effectiviteit vaak onduidelijk is. Ook blijft de uitstroom achter oftewel neemt de behandelduur toe. Het aantal aanbieders is daarnaast gestaag toegenomen – in de laatste CBS cijfers zijn er 1500 nieuwe aanbieders bijgekomen – en veelal aanbieders van lichtere vormen van zorg. Sommige van hen maken aanzienlijke winsten. Open house aanbestedingen, voor 2021 ook in Rheden, werken deze groei in de hand.

https://www.vgn.nl/documenten/onze-jeugd-verdient-beter-agenda-verbetering-jeugdhulp

De praktijk in Rheden
In 2021 zien we een daling van 10% jeugdigen in het gebruik van geïndiceerde jeugdhulp. We zien dit over de hele linie, zoals bijvoorbeeld bij de inzet van zware vormen van jeugdhulp, zoals verblijf en jeugdbescherming. Tegelijkertijd zien we dat

jongeren in toenemende mate de weg weten te vinden naar lichtere vormen van ondersteuning zoals het schoolmaatschappelijk werk, het jongerenwerk van Incluzio of de ondersteuners jeugd en gezin. Een groot deel van de jongeren en gezinnen dat zich gemeld heeft bij Incluzio is ondersteund vanuit de sociale basis (89%). Dit heeft geleid tot een reductie van het aantal lopende indicaties jeugdhulp. In de overgangsperiode voor lopende cliënttrajecten in 2021 bleek een verrassend groot aantal trajecten, in onderlinge afstemming tussen zorgaanbieder en cliënt, op korte termijn afgerond te kunnen worden, wat heeft bijgedragen aan een zachte landing van onze lokale aanbesteding.

Belangrijke maatregelen in 2021

1. Sociale basis

In Rheden is er in de afgelopen twee jaar met prioriteit ingezet op het versterken van de veerkracht en zelfredzaamheid van kinderen en gezinnen in het dagelijks leven. Preventie, laagdrempelige ondersteuning dichtbij huis. De opdracht sociale Basis is hier een belangrijke stap bij. Waar we vanuit de Wmo al kunnen spreken van een sterke brede sociale basis was dit bij Jeugd nog nauwelijks aan de orde.
Het gedachtegoed dat voorop staat is dat opgroeien thuis begint in de wijk. Ouders, familie of het sociale netwerk spelen hierin de belangrijkste rol. De stijging in de jeugdzorgtrajecten laat zien dat 'gewoon' gedrag sneller dan vroeger buiten de bandbreedte valt van wat als gewoon gedrag wordt gezien op school en thuis. Strubbelingen bij opvoeden en opgroeien horen bij het normale leven en dienen daarom met voorrang in eigen kring binnen sterke sociale verbanden (thuis, op school, in de wijk, etc.) te worden opgepakt. Indien nodig is de ondersteuning erop gericht om de ouders, familie en/of het sociale netwerk in staat te stellen dit zelf op te pakken. Dit leidt tot duurzame oplossingen en wordt in eerste instantie geboden vanuit de sociale basis. Dit kan door vrijwilligers of door professionals worden geboden zonder dat hier een indicatie aan vooraf gaat. Denk aan de scouting, meideninloop, sportactiviteiten, school maatschappelijk werk, jongerenwerk, consultatiebureau, maatjes, huiswerkbegeleiding, hulp bij echtscheiding, of steungezinnen. Inzet van geïndiceerde ondersteuning komt in beeld wanneer problemen de veerkracht, kennis en expertise van gezinnen, het sociale netwerk en de sociale basis overstijgen. De brief van 13 mei van het ministerie laat zien dat ook landelijk de ontwikkeling van een sterke sociale basis als een van de belangrijkste instrumenten wordt gezien. Het uitgangspunt is preventief laagdrempelig werken aan duurzame oplossingen en de jeugdzorg duurzaam beschikbaar houden voor

onze jeugdigen en gezinnen met een zware ondersteuningsbehoefte. Op dit laatste onderdeel is aandacht in regionaal verband wenselijk.

2. Lokale maatwerkdiensten Jeugd

Naast een stevige sociale basis is er voor de Jeugd ingezet op een lokale aanbesteding voor een deel van de Jeugdzorg, voor de relatief lichte vormen van jeugdzorg. De uitgangspunten van deze aanbestedingen waren: een beperkt aantal aanbieders, gericht op samenwerking met elkaar en de partijen uit de sociale basis. Geen stapeling van indicaties, het makkelijker kunnen op- en afschalen van zorg naar de sociale basis en het samen vormgeven van ondersteuning in arrangementen. 2021 stond in het teken van het gezamenlijk vormgeven van deze ondersteuning en samenwerking tussen de zorgaanbieders, partijen uit de sociale basis en de gemeente.

We zien dat de inzet van deze twee maatregelen zijn vruchten begint af te werpen. Het aanbod in de sociale basis groeit en de lopende indicaties en uitgaven voor geïndiceerde begeleiding en behandeling Jeugd is in 2021 afgenomen.

Natuurlijk zijn er nog aandachtspunten in de uitvoering. De wekelijkse triage is en blijft van belang om hier gezamenlijk een oplossing voor te bepalen. De resultaten laten zien dat de ingezette transformatie begint te werken. Zowel voor het versterken van de veerkracht en de zelf- en samenredzaamheid als voor de uitgaven in het sociaal domein, samen met de partners in het veld.

3. Ondersteuner Jeugd en gezin GGZ

In Juni 2021 zijn wij gestart met de inzet van Ondersteuners Jeugd & Gezin (OJG) voor de huisartsen. De OJG is gespecialiseerd in hulpvragen van jeugd met sociale, psychosociale, psychische en psychiatrische problematiek. De OJG heeft tijd en kennis om een goed beeld te vormen van de hulpvraag van een jongere/het gezin (uitgebreide intake). De OJG bekijkt of de hulpvraag in het eigen netwerk van de jeugdige/gezin opgelost kan worden, of een voorliggende voorzieningen uit de sociale basis is, of zij in een aantal gesprekken zelf hulp kan bieden of dat een verwijzing naar een jeugdhulpaanbieder nodig is. Hiermee wordt de jeugdige en het gezin op een laagdrempelige en zo licht mogelijk manier geholpen. Door de OJG GGZ normaliseren we de hulpvragen op het gebied van Jeugd GGZ. En ondersteunen we meer inwoners met algemene voorzieningen in plaats van geïndiceerd aanbod.
Naast de ondersteuning van inwoners vanuit de OJG GGZ versterkt de ondersteuner ook het contact en de samenwerking tussen huisartsenpraktijken, de gemeente, Incluzio, jeugdhulpaanbieders en de Jeugdgezondheidszorg van de GGD op het gebied van jeugd ggz problematiek.

De resultaten uit het tweede deel van 2021 zijn zeer bemoedigend:
- In de periode juni 2021 t/m januari 2022 zijn 176 jeugdigen geholpen door de OJG.
- In 37% van de gevallen was na hulp van de OJG geen verder traject nodig. In 11% van de gevallen kon een voorliggende voorziening (sociale basis) ingezet worden. In 36% vond een verwijzing naar een lokale jeugdhulpaanbieder plaats en in 10% van de casussen een verwijzing naar een regionale jeugdhulpaanbieder.

4. Kind Centraal (Doorbraakmethode)

We zien dat de zorgvragen van een deel van de cliënten steeds complexer worden. Landelijk zien zorgverleners en gemeenten al langer een toename in het aantal cliënten met vragen die zich uitstrekken over verschillende levensgebieden. Dit zijn bijvoorbeeld cliënten met psychische én sociale problematiek, met soms ook nog een lichamelijke beperking of een woonprobleem. Er wordt steeds meer naar gemeenten gekeken voor het bieden van passende ondersteuning. In 2021 is gestart met de Doorbraakmethode om a) de inwoner meer in regie te plaatsen en b) met meerdere disciplines gezamenlijk

met de inwoner 1 plan te maken en te bepalen welke problemen als eerste worden aangepakt.

Voor de doorlopen casussen uit de pilot is een kosten-baten analyse uitgevoerd. Daarbij is gekeken naar de kosten die op dit moment worden gemaakt in de casus, naar de kosten die dreigen wanneer er geen interventie plaatsvindt en naar de kosten van het doorbraakscenario. Dit alles is in beeld gebracht voor het eerste jaar na de doorbraak. Ten opzichte van het dreigende scenario is in deze 7 casussen zo'n €32.735 per gezin bespaard voor het eerste jaar na de interventie.

Naast deze maatregelen wordt er vanuit de Jeugdagenda ingezet op de thema's laaggeletterdheid, kansrijke start en route onderwijs & zorg vanuit het versterken van de veerkracht en zelfredzaamheid van inwoners en preventief werken. Ook zetten we in op het versterken van de samenwerking met de directe verwijzers vanuit de Jeugdwet zoals de huisartsen en is er gestart met een (data)analyse van de huidige casussen verblijf. Met het analyseren van casussen met verblijf ontstaat inzicht hoe nu bij casussen wordt gehandeld en of en hoe dat anders zou kunnen. Door bijvoorbeeld het inzetten van alternatieven voor verblijf zoals bijvoorbeeld pleegzorg.

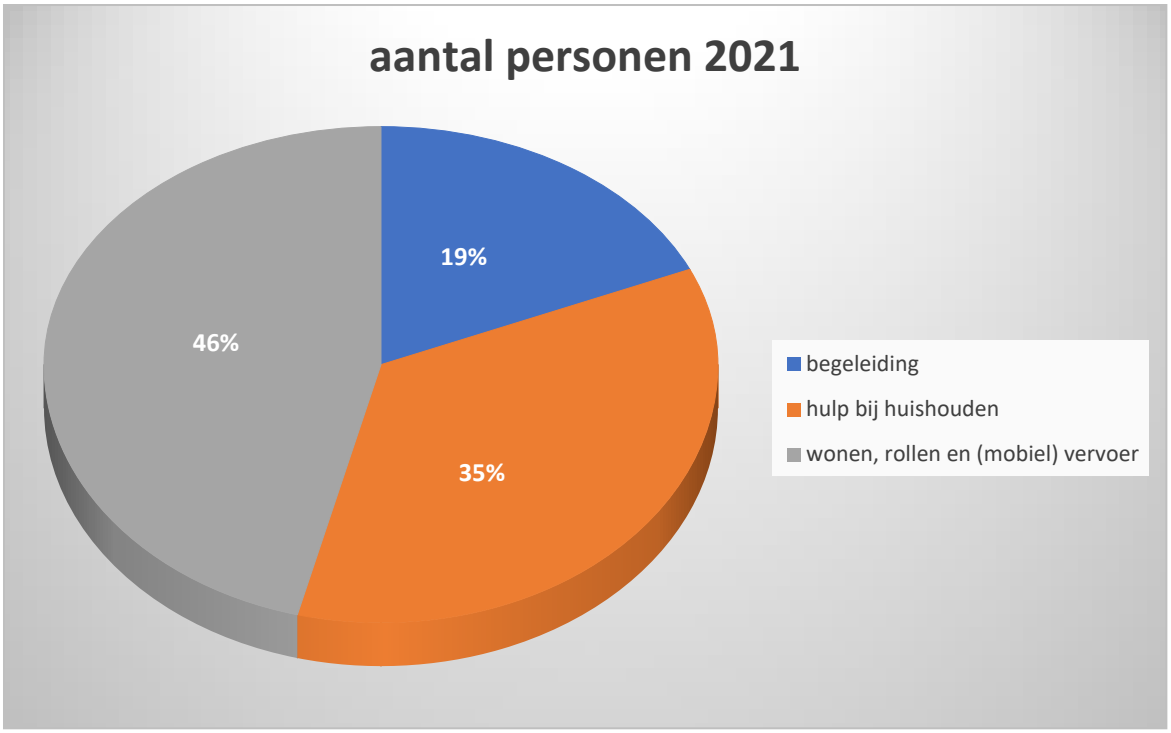
Thema Welzijn

Achtergrondinformatie Wmo

De Wmo heeft als belangrijkste doel dat inwoners van een gemeente zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen en kunnen deelnemen aan het dagelijkse leven. Maatschappelijke ondersteuning betekent dat de gemeente ervoor moet zorgen dat inwoners worden ondersteund bij het leiden van een zelfredzaam leven en het deelnemen aan de samenleving. Dat begint bij het zorgen voor goede omstandigheden om te kunnen leven in de buurt en dorp. Daarnaast dienen gemeenten passende ondersteuning te bieden aan individuele inwoners. Bij de uitvoering van de Wmo 2015 staat de eigen verantwoordelijkheid van mensen voorop. Wat kan iemand zelf (nog) doen of regelen? Voor welke zaken kan hij ondersteuning krijgen van iemand uit de eigen omgeving? Pas als iemand zelf geen hulp kan regelen al dan niet met hulp, kan hij volgens de Wmo een beroep doen op ondersteuning vanuit de gemeente. Dat kan in de vorm van algemene voorzieningen en met maatwerkvoorziening ter ondersteuning van de zelfredzaamheid of participatie en om zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving te kunnen blijven.

De praktijk in Rheden

Het prettig wonen in de buurten en dorpen heeft onder andere te maken met de vele algemeen toegankelijke voorzieningen in de buurten en dorpen, zoals inwonersinitiatieven, dorps- en buurthuizen en inloophuizen. De samenredzaamheid is een belangrijk speerpunt in het sociaal domein. Om de samenredzaamheid en de sociale basis te versterken is de opdracht Sociale Basis gestart op 1 januari 2021. Bij het opstarten van activiteiten heeft Incluzio nauw samengewerkt met de vele partners die er zijn en is het aanbod aan laagdrempelig toegankelijke activiteiten uitgebreid.
Naast deze algemeen toegankelijke voorzieningen verstrekt de gemeente indicaties voor een maatwerkvoorziening. De hoofdcategorieën zijn Hulp bij het Huishouden, individuele en groepsbegeleiding, aanpassingen aan woningen en activerend werk.

Belangrijke maatregelen in 2021

1. Sociale basis

De aanpak vanuit de opdracht sociale basis is gericht op een zoveel mogelijk versterken en verbinden van lokale vrijwillige en algemeen toegankelijke initiatieventer bevordering van de samenredzaamheid in de gemeente Rheden. Daarnaast is het gericht op het oppakken van hulpvragen in het kader van de zelfredzaamheid voor inwoners met een lichte ondersteuningsbehoefte. Deze ondersteuningsvraag wordt zoveel mogelijk collectief opgepakt zodat het eigen netwerk van inwoners ook wordt vergroot. In eerste instantie wordt gekeken of een bestaand initiatief passend is voor de inwoner. Mocht dit niet zo zijn, dan start Incluzio Rheden, waar mogelijk en haalbaar, in samenwerking met de partijen uit de sociale basis een initiatief. Zoals langdurige financiële administratieve ondersteuning, maatjesprojecten, kookgroepen, creatieve workshops, auticafé etc. Met de groei die we zien aan het aantal activiteiten en deelnemers van activiteiten van Incluzio zien we de uitgaven voor de basisbegeleiding groep en individueel afnemen.

2. Onafhankelijke Clientondersteuning

Onafhankelijke cliëntondersteuning is een vrij toegankelijke gemeentelijke voorziening. Het is gericht op alle inwoners die vragen hebben over levensdomeinen als zelfstandig leven, zorg en ondersteuning, participatie, wonen, werk en inkomen. Ook bij het gesprek dat de gemeente voert met inwoners om tot een persoonlijk ondersteuningsplan te komen wijzen wij inwoners op de mogelijkheid om zich bij te laten staan door een onafhankelijk clientondersteuner. De gemeente Rheden is koplopergemeente. Dit betekent dat wij in 2021 vanuit het rijk extra middelen hebben gekregen om de bekendheid, kwaliteit en het aanbod van de onafhankelijke clientondersteuning te verbeteren. De start hiervan is in 2021 gemaakt in samenwerking met onze samenwerkingspartners zoals MEE.

3. Activerend werk

Op het snijvlak van de Wmo en de Particpatiewet is het product activerend werk ontwikkeld. Het doel van Activerend werk is talent aanboren van cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (doelgroep zorg vanuit de participatiewet), die behoren tot de beroepsbevolking. Dit zijn inwoners van 16 jaar tot aan pensioenleeftijd die een bijdrage willen leveren aan de samenleving en hierbij ondersteuning nodig hebben. Voor deze

inwoners en wordt passend werk georganiseerd in de regio centraal Gelderland gericht op ontwikkeling. Dit in aanvulling op de mogelijkheden die er zijn vanuit de Magneet (klussendienst) en vrijwilligerswerk bij partijen in de sociale basis. In 2021 hebben ongeveer 30 inwoners een indicatie gekregen voor een traject activerend werk.

Tot slot
Op verschillende wijzen informeren en betrekken wij de raad op zowel de landelijke als lokale ontwikkelingen in het sociaal domein.

Wat kunt u hierin verwachten:

- Voorafgaand aan deze raadsbrief heeft het college uw raad reeds geïnformeerd over de voortgang over ontwikkelingen aangaande contact en communicatie Toegang raadvergadering 22 februari 2022.
- Uw raad wordt geïnformeerd over de plannen van de Hervormingsagenda Jeugd. Dit wordt ingepland wanneer hierover meer duidelijkheid is.
- Voor het Koersdocument sociaal domein 2022 – 2028 (de opvolger van het Meerjarenbeleidsplan Meedoen) staat een raadoriëntatieavond gepland in september.
- Rond de zomer ontvangt u een voorstel voor een aangepaste verordening Wmo.

Daarnaast is het college voornemens om uw raad drie keer per jaar een informatieve raadsbrief te sturen over ontwikkelingen in het sociaal domein in de maanden maart, juni en november.